

VARA
JAARVERSLAG
2006

Inhoud

Voorwoord 4

Bestuur en bestel 6

Vereniging 10

Raad van Toezicht 15

Televisie 16

Radio 22

Nieuwe Media 24

Communicatie & Marketing 27

Uitgeverij 28

Voorwoord

Het jaar 2006 was het jaar waarin de publieke omroep door het oog van de naald is gekropen dank zij de val van het kabinet Balkenende. Dat kabinet had immers al een wetsvoorstel ingediend waarin de rol van omroepinstellingen, vanaf september 2008, vergaand zou worden ingeperkt en de NPS zou worden opgeheven. En ondanks fors achtergebleven programmabudgetten kreeg de publieke omroep van dit kabinet niet meer geld in het vooruitzicht gesteld. Een week na de val van het kabinet werd de concessie voor de publieke omroep (weer) verlengd tot september 2010.

Het verdwijnen van het cultureel progressieve Nederland 3 – als gevolg van de introductie van nieuwe netprofielen – heeft er bij de VARA diep ingehakt. Protesten van programmamakers en de omroepleiding ten spijt, zette de Raad van Bestuur dit plan door om een daling van het aantal kijkers tegen te gaan en meer jongeren te bereiken.

Door het programmeermodel worden omroepinstellingen op veel te grote afstand geplaatst van het programmeerproces. Onze bezwaren tegen de introductie ervan hebben de VARA er echter niet van weerhouden om er – ook in de nieuwe omstandigheden – het beste van te maken. Dat blijkt onder meer uit het feit dat de VARA een bovengemiddelde hoeveelheid zendtijd en geld kreeg toebedeeld op basis van al haar plannen en ambities. Plannen en ambities die overigens ook betrekking hebben op het terrein van de nieuwe media.

Onze programma's en *content* speelden in 2006 een sterke rol in het totale aanbod van de publieke omroep, mede dankzij dagelijkse blikvangers als *Pauw & Witteman* en *De Wereld Draait Door*. *Mooi! Weer de Leeuw* heeft veel lof en een paar prijzen geogst, terwijl Paul de Leeuw zelf tot Omroepman van het Jaar werd uitgeroepen én de Zilveren Televizier-ster voor beste televisieman kreeg uitgereikt. Claudia de Breij (3 FM) ontving de Zilveren Radio-ster en Giel Beelen (eveneens 3 FM) een Marconi Award voor beste radiopresentator/dj. De internetsites van de VARA werden van alle ledengebonden omroepen regelmatig het best bezocht. De *Kassasite* groeide uit tot de meest succesvolle site van de publieke omroep met de grootste *community* in Nederland en ontving de prestigieuze Prix Italia 2006. *De Wereld Draait Door* kreeg een eervolle vermelding van de jury van de Nipkowschijf. De comedyserie *Shouf Shouf!* ontving de eerste prijs bij de Premios Ondas Awards, dé televisieprijs van Spanje en de dramaserie *Vuurzee* ontving de prijs voor het beste tv-scenario tijdens het Nederlands Filmfestival in Utrecht.

Van Sonja Barend namen we met weemoed afscheid. Halverwege 2006 besloot ze dat het na 40 jaar televisie mooi was geweest en in de haar zo vertrouwde Rode Hoed in Amsterdam maake ze een waardige laatste programmaserie over al de impact van televisie. Wat een vakvrouw en wat gaan we haar missen, zo was ons gevoel. En veel kijkers zeiden ons dat na.

VARA TV Magazine bleef toonaangevend programmablad. Steevast met een hoge waardering door de lezers, zo blijkt uit lezersonderzoek, en daarnaast ook lof oogstend uit vakkringen. Met terechte trots prijkte op de voorpagina gedurende het jaar de onderscheiding voor beste vormgeving Mercur Art Direction.

De VARA lanceerde in 2006, naast Consumenten tv, haar tweede digitale televisiekanaal, Humor TV, en bewijst daarmee dat ze een rol van betekenis wil spelen op alle relevante mediaplatforms. Over de wijze waarop de VARA die rol invult heeft ze een permanente dialoog met haar leden via (onder meer) een elektronisch panel van 500 leden die zes keer per jaar geraadpleegd wordt over programma's, met steeds weer wisselende ledengroepen die in Hilversum met de programmamakers van gedachten wisselen over de herkenbaarheid van de VARA programma's, en niet in de laatste plaats met de Verenigingsraad en de Mediacommissie uit de Verenigingsraad. De dialoog tussen de vereniging en het bedrijf wordt aan beide kanten als zeer vruchtbaar en inspirerend ervaren. En dat geldt ook voor de samenwerking met de vereniging rond het *Kinderen voor Kinderen Songfestival*, waarin zo'n 70 leden uiterst professioneel meedraaien.

Gelukkig biedt 2007 ons het vooruitzicht dat we voor al onze plannen (die in toenemende mate crossmediaal zullen worden uitgevoerd) ruim baan krijgen nu eind februari 2007 een nieuw kabinet aantreedt dat het belang van een sterke pluriforme publieke omroep op waarde weet te schatten!

Vera Keur

Bestuur en bestel

Wetsvoorstel In mei heeft toenmalig staatssecretaris van OCW Medy van der Laan (D66) de kabinetsvisie uitgewerkt tot een wetsvoorstel dat de toekomst van de omroepen op het spel zet. Ondanks het gebrek aan enthousiasme van VVD en CDA krijgt ze groen licht van het kabinet. Op initiatief van EO en VARA bezorgen zeven omroepverenigingen de Kamerfracties een grondige analyse van de wet en de verwachte gevolgen. Mede hierdoor stellen de fractiespecialisten veel vragen aan het kabinet, maar van beantwoording komt het door de val van de regering Balkenende niet meer. In afwachting van de vernieuwde mediawetgeving onder een volgend kabinet, verlengt demissionair minister Maria van der Hoeven de lopende erkenningen van de omroepverenigingen tot 1 september 2010.

Alternatief plan Met de EO werkt de VARA aan een alternatief plan voor de vernieuwing van het publieke omroepbestel. Belangrijke uitgangspunten zijn de pluriformiteit van het bestel en de herkenbare expressie van verschillende identiteiten. Daarnaast willen de twee omroepen niet alleen de versplintering van het programma-aanbod tegengaan, maar ook de steeds verder gaande centralisering van de programmatische zeggenschap bij de Raad van Bestuur van de Publieke Omroep. De VARA geeft de voorkeur aan consortia van samenwerkende omroepen die tezamen een net bespelen en van daaruit nieuwe media programmeren; maar de EO wijkt op dat punt af, onder meer omdat ze fusiedwang vreest. Uit eigen naam brengt de VARA vervolgens de hoofdelementen onder de aandacht van de mediaspecialisten van de linkse partijen. Kenmerkend voor het plan is de uitgifte aan de consortia van concessies voor hoeveelheden aaneengesloten uitzendtijd (kavels) door de overheid. De leiding over de uitvoering moet volgens de VARA liggen bij een consortiumdirecteur, zodat zowel de programmering als de productie zich in één beleidshand bevinden. De Raad van Bestuur van de Publieke Omroep zou zich moeten beperken tot algemeen beleid en coördinatie tussen de netten.

De parlementsverkiezingen van 22 november geven hoop op een positieve wending ten opzichte van het de afgelopen jaren gevoerde overheidsbeleid op omroepgebied.

Wijziging Mediabesluit Vooruitlopend op een wetswijziging voert minister Van der Hoeven eind september een maatregel in die de omroepen meer ruimte moet bieden om de nieuwe media van inhoud te voorzien. Deze zogeheten Wijziging Mediabesluit legt echter de bevoegdheden over de keus van de media en de te leveren inhoud bij de Raad van Bestuur Publieke Omroep en nota bene de minister zelf. Opnieuw vindt er zo een versterking van de centralisering van programmatische zeggenschap plaats. Bovendien opent de maatregel de deur voor politieke bemoeienis met het programmeringsbeleid en de programmaplannen.

Drukke bij de rechtbank De meeste omroepen, waaronder de VARA, keren zich tegen het besluit van de Raad van Bestuur over de wijziging van de televisienetprofielen. In dit nieuwe programmeringsmodel is het

In Engeland was je nu Lady geweest.

Dat is het enige wat ik achteraf nog wel eens jammer vind. Lady Barend. Dat had toch helemaal niet gek geklonken...

Vertel eens over je laatste serie?

Het begint altijd hetzelfde: je hebt iets in je kop en dat wil je maken. We waren met een klein clubje, maar van mensen die heel goed waren. Maar toch, als het mooi is mag je je handen dichtknijpen. Met dezelfde hoeveelheid werk kan het ook slecht uitpakken. Een goed idee is niet genoeg, je moet ook beetje mazzel hebben. En dat hadden we. En dat was extra fijn omdat ik het niet nog een keer over kon doen.

Ben je bang voor het zwarte gat?

Ik ben er van alle kanten voor gewaarschuwd, maar ik denk niet dat het er komt. Ik ben iemand die zich nog nooit één seconde heeft verveeld en dat zal ook nu niet gebeuren. Als ik zin heb in een werkje, doe ik een werkje. Zo heb ik het altijd gedaan. Maar eerst ga ik m'n hoofd eens leegschudden en nergens aan denken. Daarna zien we het wel. Voor het eerst zal mijn leven niet worden gedicteerd door de televisie.

Ze kijkt met grote tevredenheid terug op haar laatste jaar, vooral vanwege die mooie 9-delige serie over de invloed van 50 jaar televisie. En op 30 december werd ze om haar eigen verdiensten voor de Nederlandse tv ook nog eens door Job Cohen tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau benoemd. En dan hebben we het natuurlijk over Sonja in de allerlaatste Sonja.

Waar is het lintje?

Het ligt in een doosje in de boekenkast. Maar pas op, het is niet zomaar een dingetje. Ik vind het echt heel bijzonder. In de verste verte had ik niet vermoed dat ik ooit zoiets zou krijgen. Zelfs toen ik de burgemeester zag, had ik nog geen idee. Ik vond het al verschrikkelijk leuk dat hij er was zodat ik hem even kon spreken, want dat was vreemd genoeg nooit eerder gebeurd.

thuisnet van VARA, VPRO en NPS op Nederland 3 verleden tijd en zullen de VARA-programma's vanaf september 2006 over verschillende netten verspreid worden.

Na omroepinterne bezwaarprocedures tegen dit model volgen beroepen bij de rechtbank. Ook over de vrijheid om digitale themakanalen te beginnen en daarvoor eigen inkomsten in te zetten, botst de Raad van Bestuur met de omroepen. Enkele voorgenomen themakanalen van de VARA worden geblokkeerd. De VARA opponeert tegen de genoemde bewegingen omdat de omroepen te weinig betrokken worden bij het programmeerproces en daardoor te weinig ruimte krijgen voor het op een goede wijze verbinden van hun missie en doelstellingen aan die van de publieke omroep, en omdat er sprake is van een te grote inhoudelijke invloed van de raad van bestuur op het inhoudelijke aanbod. Geen van de rechtbankberoepen leidt in 2006 tot uitspraak.

Samenwerking De veranderde tv-netprofielen en de nieuwe wijze van programmering door de Raad van Bestuur maken een voorlopig einde aan de samenwerking van omroepen voorzover die vaste netbespeling en gezamenlijke netprogrammering betreft. De bestaande samenwerking met de NPS en de VPRO in de vaste programma's (zoals bijvoorbeeld *NOVA*, *ZEMBLA* en *Buitenhof*) wordt wel voortgezet. Omroepbeleid is er de wens naar partnerschap in een cultureel-progressief net. Maar met het wetsvoorstel Van der Laan boven de markt erkennen de besturen dat zij elkaar ruimte moeten laten voor de verkenning van alternatieve toekomstopties.

Willem van Beusekom Op 21 mei overlijdt Willem van Beusekom, NPS-directeur en oud-programmamaker en -radiodirecteur van de VARA. In Willem van Beusekom verliest de publieke omroep een beminnelijke allround vakman en bestuurder.

Televisiesignaal In de nacht van 10 op 11 december wordt na 51 jaar de analoge etheruitzendnorm afgeschakeld. Vanaf nu wordt het televisiesignaal alleen nog digitaal verspreid. De hark- of sprietantenne kan bij het oude metaal.

Richtlijnen Voor de landelijke publieke omroep gelden door de Raad van Bestuur Publieke Omroep vastgestelde richtlijnen voor goed bestuur en integriteit, die in 2006 toegepast worden. Het betreft zes richtlijnssets voor de gebieden: 1. Goed bestuur en toezicht 2. Integriteit 3. Verslaglegging 4. Co-financiering (ideële sponsoring) 5. Interactieve telefoondiensten, SMS, 0900-lijnen en mobiel internet 6. E-mailmarketing

Op de eerste na zijn de richtlijnen bindend. Een vernieuwde VARA-Integriteitsregeling wordt met instemming van de Ondernemingsraad vastgesteld. Elke VARA-medewerker ontvangt de PO-richtlijnen en (jaarlijks) de nieuwe Integriteitsregeling. Het bestuur constateert geen feiten of omstandigheden die op niet goed naleven van de richtlijnen en de integriteitsregeling wijzen.

De samenwerking met Jeroen verloopt inderdaad vlekkeloos, zegt Paul, misschien omdat we grotendeels dezelfde smaak hebben. 'En hij is wat losser, ik wat vasthoudender. Zo vullen we elkaar goed aan.' In voorbeeldige harmonie sloten Pauw & Witteman 2006 af, met gemiddeld 800.000 kijkers per avond en een onveranderlijk hoge waardering.

En opeens was het een beetje jouw jaar. Had je dat verwacht?

Gehoopt wel. Ik vond de keus voor *Pauw & Witteman* een vreselijk spannende, vooral omdat ik alle andere programma's moest opgeven. *NOVA*, *Nieuwslight*, *Buitenhof* – voor één keer heb ik, voorzichtig als ik normaliter ben, niet op meerdere paarden gewed.

Wat is de belangrijkste reden van het succes?

Volgens mij dat het publiek aan het eind van de avond graag het gesprek van de dag wil doornemen. Niet het aanbod bepaalt namelijk het succes, maar de vraag.

Welk interview van het afgelopen jaar is je het meest bijgebleven?

Het is niet makkelijk er één aan te wijzen. Ik vond het gesprek met mevrouw Brommet over haar verblijf in Auschwitz mooi. En ook dat met Joop Schaffhuizen, de weduwnaar van Reve. Maar het leukst voor de kijker, of in elk geval de best bekeken uitzending, was die met Marijnissen en zijn klasje SP-Tweede Kamerleden.

Is het programma veranderd?

De lichte toets wordt minder vaak gehanteerd dan in het begin, wat we ons blijken te kunnen permitteren zonder kijkers weg te jagen. Het was fifty-fifty, serieus en leuk, maar aan het eind van het jaar al driekwart-éénkwart.

Wat viel je tegen?

Het gebrek aan slaap. En dat vooral de critici er maar heel langzaam aan kunnen wennen dat ik niet alleen mensen uit de politieke, wetenschappelijke of culturele hoek interview, maar ook wel eens een cabaretier of een zangeres.

Wat is het leukst om te horen?

Dat mensen zeggen dat ze elke avond kijken. Omdat je dan een vast onderdeel van hun kijkgedrag bent en het niet gaat om een incidenteel succesje.

De Vereniging

Uitbreiding en verdieping van de band tussen vereniging en bedrijf, versterking van de binding van de leden aan de VARA en het op peil houden van het ledenbestand. Met die doelstellingen gaat de VARA het jaar 2006 in. Onder het motto meepraten, meedenken en meedoen worden leden uitgenodigd deel te nemen aan de vereniging.

Verenigingsraad De vereniging kiest 17 nieuwe leden van de Verenigingsraad voor de komende vier jaar en neemt afscheid van de vertrekkende. Twee keer haalt de Verenigingsraad de landelijke pers. De eerste keer betreft het een oproep aan CDA-fractievoorzitter Verhagen en CDA-mediaspecialist Atsma om hun zorg over het programmeermodel samen te laten gaan met een claim op een toereikende verhoging van de omroepbijdrage. De tweede keer met een voorstel om de themakanalen van de Publieke Omroep op te nemen in een gratis aanvulling op het basispakket of de goedkoopste digitale pluspakketten van de kabelexploitanten.

Ledengroepen De ledengroepen *De wereld draait door*, *Quizzen*, *Spijkers met koppen* en *Zembla* zijn een succes. Leden, programmamakers en de mediadirectie wisselen op een inspirerende, betrokken en inhoudelijke wijze met elkaar van gedachten.

Ledenpanel Halverwege het jaar telt het elektronisch ledenpanel 500 leden. De respons op de tweemaandelijks vragenlijsten is groot; de programmamakers krijgen veel inzicht in de opvattingen van de VARA-leden. Er worden vragen gesteld over onder meer *De wereld draait door*, *16 miljoen rechters* en *Pauw & Witteman*.

Focusgroepen Mede op verzoek van de programmamakers besluiten bestuur en directie in het najaar van 2006 tot het instellen van focusgroepen. Een focusgroep bestaat uit VARA-leden die gedurende een bepaalde periode hun mening te geven over een te ontwikkelen programma(onderdeel). Het streven is de focusgroepen in de loop van 2007 in te zetten.

Ledenactiviteitengroepen Ook op andere terreinen zijn de VARA-leden actief. Zo zetten zich ruim 70 vrijwilligers in voor het *Kinderen voor Kinderen Songfestival/Meezingshow*. Daarnaast werkt een groepje

docenten uit het voortgezet onderwijs mee aan de vervolmaking van het Cabaret lespakket (zie ook het hoofdstuk Communicatie & Marketing).

Integrale marketing Vanaf 1 september 2006 is de verantwoordelijkheid voor de ledenwerving en ledenbinding in handen van het hoofd Communicatie & Marketing. De eerder gemaakte keuze om de sterke thematische speerpunten (informatie en debat, consumenteninformatie, natuur en milieu, cabaret, kennisquizen, drama en cultuur) van de VARA als submerk te beschouwen, helpt bij marketingacties die zijn gericht op werving van nieuwe VARA-leden. Er worden tests uitgevoerd om de beste werftechnieken in kaart te brengen. Na de zomer start een online testcampagne, waarbij het cabaret de 'trigger' is. Ook vindt onderzoek plaats of en op welke manier werving onder publiek van tv-opnames effectief is. Voor het eerst in jaren is de afname van het aantal €7-leden gekeerd.

Ledenbehoud De activiteiten in dit kader zijn gericht op:

- het vergroten van het loyaliteitsgevoel van de leden
- het bevestigen, activeren en enthousiasmeren van VARA-leden
- het versterken van het imago van de VARA als actieve omroep
- het verhogen van het lidmaatschapsbewustzijn

In totaal wordt door leden in 2006 ruim 20.000 maal een arrangement/product afgenomen. Een beperkt aantal activiteiten (previews, theatervoorstellingen, debatworkshop) is ook toegankelijk voor niet-leden. Hiermee verruimt de VARA haar marketingdoelgroep.

Een opsomming in vogelvlucht:

De VARA organiseert filmreviews en andere filmvertoningen exclusief voor leden en abonnees van *VARA TV Magazine*, vaak in combinatie met nabespreking of debat. Leden krijgen korting op kaartjes voor cabaret- en theatervoorstellingen en voor het Novib-festival *World Fair Fair World*.

Daarnaast zijn er onder meer prijsvragen, *Vroege Vogels*-excursies, een *Vuurzee*-wandeling, workshops 'Overtuigend debatteren', internetacties, Giel Beelen's *N8 van de Uitzendkr8* en een ledenfotowedstrijd. Voor de tentoonstelling 'De fascinaties van Boudewijn Büch' in Den Haag wordt een speciaal arrangement aangeboden.

Ook krijgen leden korting op shopartikelen van de VARA. Van begin 2006 tot begin december kopen ze ruim 10.000 producten. Speciaal voor leden verschijnt 20 keer per jaar het katern 'Uitgesproken' in *VARATV Magazine*. Op leden.vara.nl zijn naast alle actuele informatie over de VARA-vereniging de aanbiedingen en activiteiten te vinden.

Kinderen van leden kunnen met korting naar het Science Center NEMO in Amsterdam. Veel leden maken gebruik van de kortingen en arrangementen voor de Kinderen voor Kinderen Songfestival/Meezingshow en de tv-opnames van *Kinderen voor Kinderen 2006*. Nieuw is de Club Kinderen voor Kinderen.

Als je de laatste aflevering van *De wereld draait door* naast de eerste legt is het vanzelfsprekend dat Matthijs van Nieuwkerk meer flair tentoonspreidt en zelfverzekerder overkomt dan toen – een beetje. Want het was al goed en het is langzaam nog beter geworden. Mèt het programma heeft hij zich ontwikkeld langs de lijnen der geleidelijkheid. Tot DWDD het succesnummer werd van Nederland 3.

Wanneer wist je dat het een succes was?

Gelijk toen ik Ewart van der Horst tegenkwam, iemand met wie ik me zeer verwant voel. Onze manier van kijken, onze interesses komen sterk overeen. Maar vooral herkende ik in hem een eindredacteur die weet wat ie wil, die eisen durft te stellen en daar ook naar handelt. Als je het goed wilt doen moet je professioneel werken en leven. Het heeft veel met discipline te maken.

Kun je daar een voorbeeld van geven?

Er komt een moment waarop je weet dat je het in je vingers hebt, alleen mag dat niet tot gevolg hebben dat je achterover gaat leunen. We blijven vroeg bij elkaar komen en ons gedegen voorbereiden. Zorgen dat je fit bent is trouwens ook iets dat erbij hoort.

Wat doe je daarvoor?

Vroeg naar bed gaan en niet drinken.

Is dat alles?

En sporten. Maar dat heb ik altijd al veel gedaan.

Je voetbalt; schoppen ze je nu vaker dan vroeger?

Ik krijg een stringentere mandekking dan voor ik bekend was. Laat ik het zo zeggen.

Wat heb je geleerd in 2006?

In 2006 werd mijn moeder zeer ernstig ziek. Ik heb geleerd dat ik heel veel van haar en mijn vader hou. Het klinkt misschien wat onnozel, maar soms moet je dat opnieuw leren. Bij al het verdriet ervaarde ik dat gek genoeg als een lichte glans.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht controleert en adviseert – onafhankelijk en kritisch - het Bestuur. De RvT adviseert ook de Verenigingsraad. In 2006 vergadert de Raad regelmatig met het Bestuur en woont de vergaderingen van de VR en haar commissies bij.

Politiek, model, geld Drie zaken houden in 2006 de Raad van Toezicht bezig: de omroep politiek, het programmeringsmodel en de financiële situatie van de Publieke Omroep en de VARA.

Het VARA-Bestuur start met adhesie van de Raad van Toezicht juridische procedures om het programmeringsmodel tegen te houden. De RvT vindt dat de autonomie en herkenbaarheid van de VARA in dat model worden aangetast. Wel juicht ze toe dat de VARA toch constructief én succesvol meewerkt aan de nieuwe programmering. Dat neemt niet weg dat de Raad een uitzendschema wenselijk vindt waarin programmering en programmaproductie weer aan elkaar worden gekoppeld en samenwerkende omroepen, bijvoorbeeld de Ned 3-partners, zich beter kunnen profileren.

In 2006 kunnen nog financiële reserves worden aangesproken, maar de komende jaren vragen om hogere budgetten voor goede programma's. De Raad van Toezicht maakt zich daarover zorgen en hoopt dat de gunstige economische conjunctuur voor STER-meevallers zorgt en dat het nieuwe kabinet de rijksomroepbijdrage zal verhogen. Het teruglopende aantal leden is volgens de RvT een bedreiging voor de maatschappelijke verankering van de VARA. Ledenwerving is derhalve noodzakelijk, ook al verkeert de VARA nog niet onmiddellijk in de gevarenzone.

Leden Positief is de Raad over de vernieuwing van de vereniging. De informatievoorziening aan de leden is via de website en het blad *Uitgesproken!* verbeterd. De VARA heeft interessante aanbiedingen en de verkiezing van Verenigingsraadleden heeft een positieve invloed op de VR. Verder zijn regionale bijeenkomsten, het elektronisch ledenpanel en de ledengroepen een effectieve manier om van de leden feedback te krijgen op programma's. De RvT verwacht dat de VARA zo meer leden aan zich bindt en zijn positie in de mediawereld zal versterken.

Televisie

Op het moment waarop het televisiebeleid voor 2006 wordt uitgestippeld, is het nieuwe programmeermodel nog niet bekend. De VARA gaat dan nog uit van de samenwerking op Nederland 3 en heeft veel plannen om het derde net verder te verbeteren. Helaas doorkruist het nieuwe model bijna alle goede voornemens.

Nieuw model Het tv-jaar 2006 heeft dan ook twee gezichten. Tot september is Nederland 3 nog het thuisnet van de VARA, maar alle aandacht gaat al uit naar de nieuwe situatie. Ondanks haar bezwaren tegen het programmeermodel probeert de VARA er in de nieuwe situatie het beste van te maken en aldus slaagt de VARA er in om veel bekende en nieuwe programma's op de verschillende netten geplaatst te krijgen. De programma's worden alom gewaardeerd om hun kwaliteit en inhoud en het kijkersaantal stijgt met 25% ten opzichte van het jaar daarvoor. Dit succes heeft veel te maken met de slagvaardigheid, creativiteit en flexibiliteit van onze omroep. Het komt in de nieuwe programmering regelmatig voor dat VARA-programma's met andere VARA-programma's moeten concurreren om de aandacht van de kijker. Het hoeft geen betoog dat de VARA-leiding dat graag anders had gezien.

Van Barend tot Witteman De VARA is vanaf de start van het nieuwe seizoen aanwezig met nieuwe en bekende programma's. De late night talkshow *Pauw & Witteman* (die samen met de NPS wordt geproduceerd) blijkt vanaf dag één een succes. Sonja Barend maakt een afscheidsserie in de vertrouwde Rode Hoed over vijftig jaar televisie en de invloed daarvan op de samenleving. *Onder de tram*, een praatprogramma over wetenschap met Joep van Deudekom en Rob Urgert, is een opmerkelijke nieuwkomer op satirisch gebied. Op *Claudia's Showboot* laat Claudia de Breij haar veelzijdige talent zien. En er is in het najaar de circusdramaserie *Waltz*, een coproductie met de NPS en de VPRO.

Verder mag *De wereld draait door* zich in een groeiend kijkerspubliek verheugen en is *Mooi! Weer De Leeuw* een opvallende blijver. Andere vertrouwde programma's: *Kassa*, *Kinderen geen bezwaar*, *NOVA*, het verkiezingsprogramma *Nederland kiest*, *ZEMBLA*, *Vuurzee*, *De leugen regeert*, *Buitenhof*, cabaretregistraties, de quizzen *Twee voor twaalf*, *Per seconde wijzer* en *Herexamen*. Uit dit programma-aanbod mag blijken dat de VARA serieus informeert en op een kwalitatief hoogstaand niveau amuseert. Tijdens de feestdagen pakt de VARA ook weer als vanouds uit, met onder andere registraties van shows van Brigitte Kaandorp, Theo Maassen, Javier Guzman en Lebbis en Jansen en een speciale oudejaarsaflevering van 'Mooi! Weer De Leeuw'.

Talent De ontwikkeling van nieuwe programma's en het scouten en begeleiden van nieuw talent heeft een structurele plek gekregen in de organisatie.

Prijzenfestival Het regent in 2006 prijzen. Eind november wint actrice Maryam Hassouni in New York een internationale Emmy Award voor 'Beste Actrice' voor haar hoofdrol in de VARA-televisiefilm *OFFERS*. Tijdens het Nederlands Film Festival in Utrecht valt de afdeling Drama van de VARA in de prijzen. Zo wint de serie *Vuurzee* de prijs voor beste tv-scenario en krijgt de telefilm *Escort* - een coproductie van IdTV Film en de VARA - een Gouden Kalf voor beste tv-drama. Daarnaast zijn er Gouden Kalveren voor onder meer de speelfilm *Ober* (een coproductie van de VARA en Graniet Film).

Eind oktober wint *Shouf Shouf de serie* de eerste prijs bij de 'Premios Ondas Awards 2006', Spanje's meest prestigieuze radio- en televisieprijs.

Giel Beelen ontvangt een Marconi Award voor Beste presentator/dj tijdens het Televisier Gala 2006 en Paul de Leeuw wint de Zilveren Televizierster voor beste televisiemans. De Zilveren Radioster voor beste radiovrouw gaat naar Claudia de Breij en de 3FM-actie Serious Request wint het Gouden Radio-oortje.

En als laatste voorbeelden: in mei krijgt *De wereld draait door* een eervolle vermelding van de jury van de Zilveren Nipkowschijf. En de website van *Kassa* wordt uitgeroepen tot winnaar van de prestigieuze Prix Italia 2006. Paul de Leeuw wordt vervolgens ook nog gelauwerd met een Gouden Beeld en - begin 2007 - uitgeroepen tot Omroepman van het Jaar 2006.

Hij is er ontzettend blij mee, Giel, met z'n (derde) Marconi-prijs: 'Omdat de juryleden vakmensen zijn, mensen uit de radiowereld, die weten waar het over gaat.' Maar net zo blij is ie met z'n nominatie voor de Televizerring, en het feit dat hij gekozen werd als een van de dj's van *Serious Request*, en met de dikke tweeënhalf miljoen euro die werd opgehaald voor het Rode Kruis en de slachtoffers van landmijnen, en met z'n side kick rol bij *De wereld draait door*, en...

Het hield maar niet op.

Radiotechnisch gezien heb ik heel leuke dingen kunnen doen het afgelopen jaar. En dat zowel de luisteraars als je vakgenoten aangeven je te zien zitten, geeft een verschrikkelijk lekker gevoel. Bovendien weet ik eindelijk hoe moederkoek smaakt.

Wat heeft je het meest verrast?

3FM TV - dat een radioprogramma op televisie heel goed werkt. Toen ze me de eerste keer vertelden een camera mee te willen laten lopen dacht ik: ik doe het niet. Je moet dat radiowereldje niet zien, dat is niet romantisch. Maar het was helemaal goed. Ik maak programma's met emoties in alle opzichten, van heerlijk plat tot echt diepgaand. Het gaat alle kanten op zonder dat er echt over nagedacht wordt en met beeld bleek dat precies hetzelfde op te leveren. Dezelfde sfeer, puur. Als je een bandje in de studio hebt is dat hartstikke leuk om te laten zien en verder was het een gewoon beetje *Big Brother*. Bij het woord multimediaal denk je altijd aan hippe ingewikkelde dingen, maar dit is een soort back to basic-televisie.

Sowieso lijkt het goed te gaan met 3FM.

De neuzen staan dezelfde kant op. Hoewel het niet allemaal dezelfde neuzen zijn, want het is geen eenheidsworst. Wel maf. Toen ik begon, kon 3FM eigenlijk niet meer. En nu is het een cool merk. Dat is ook al zo te gek. Hahaha! Ik ben zo gelukkig. Sjezus. Wat te gek allemaal.

Radio

Bezuinigingen zorgen in 2006 voor veranderingen bij de radio. Zo wordt onder andere het profiel van Radio 1 als nieuws- en sportzender sterk verscherpt.

Radio 1 Uitbreiding van zendtijd op Radio 1, een van de vurige wensen van de VARA, is niet mogelijk. Integendeel. Tegen de zin van de VARA leidt de profilering van Radio 1 tot het vertrek van de VARA uit het samenwerkingsverband *De Ochtenden*. Maar de VARA krijgt wel de mogelijkheid geboden om haar speerpunt consumenteninformatie verder uit te bouwen in de vorm van *Radio Kassa*. Om niet te breken met haar traditie als leverancier van maatschappelijk relevante informatie besluit de VARA tot samenwerking met de VPRO in het onderzoeksprogramma *Argos* van de VPRO. Bij *Vroege Vogels* vinden wisselingen van de wacht in de presentatie van het programmaplaats. Eerst neem Karin van den Boogaert afscheid en later Frank van Pamelan. De presentatie komt, begin 2007, in handen van Menno Bentveld en Andrea van Pol.

Radio 2 & 3FM De programma's *Uitgelicht* en *Zondagskinderen* zijn samengevoegd tot een nieuw theater- en cabaretmagazine op zondagavond, *Het Circus Jeroen Bosch*, gepresenteerd door Rinske Wels. Het muziekprogramma *For the Record* van Mart Smeets wordt na inspanningen van de VARA en tot vreugde van de luisteraars voor de teloorgang behoed. Het imago en de resultaten van 3FM verbeteren. De zender is eigentijdser, maatschappelijk relevanter en samenhangender geworden. De VARA-programma's van Giel Beelen, Claudia de Breij en Dolf Jansen leveren daaraan een goede bijdrage.

4 beste Onder de 25 best beluisterde radioprogramma's van de publieke omroep zijn vier VARA-programma's te vinden: *Spijkers met koppen* (500.000 luisteraars), *Claudia d'r op* (410.000 luisteraars), *Vroege Vogels* (390.000 luisteraars) en *Leuk is anders* (380.000 luisteraars).

Nieuwe Media

De VARA internetsite wordt in 2006, vergeleken met de sites van de andere ledengebonden omroepen, het best bezocht. De belangstelling voor VARA's internet heeft zich in de afgelopen jaren spectaculair ontwikkeld. Eind 2006 ligt het aantal unieke bezoekers rond de 90.000 per dag en in de maand november worden één of meerdere VARA-sites 2,6 miljoen keer bezocht.

De groei van de zogenaamde *communities* zet gestaag door en het aantal leden ligt per december ruim boven 90.000. Eind 2006 zijn ruim 200.000 mensen abonnee van één van de VARA-nieuwsbrieven.

De *Kassa*-site groeit tot de meest succesvolle internetsite van de publieke omroep. Ook op het gebied van naamsbekendheid scoort de *Kassa*-site het hoogst.

Het themakanaal *ConsumentenTV* wordt verder uitgebouwd met meer consumentenprogramma's van andere omroepen en programma's van eigen makelij.

Het nieuwe digitale televisiekanaal van de VARA, *HumorTV*, wordt op 15 december 2006 gelanceerd en is, samen met *ConsumentenTV*, niet alleen meer op het internet maar ook bij de kabelmaatschappijen Essent, Casema, CaiW en Multikabel te zien. Eind 2006 kunnen ruim 600.000 Nederlanders de televisiekanalen via de digitale kabel bekijken. Vanaf april 2007 zal naar verwachting ook kabelmaatschappij UPC beide kanalen gaan aanbieden.

Op *HumorTV* wordt een keur van humoristische televisieprogramma's van de VARA – maar ook van andere omroepen – getoond. In het laatste kwartaal van 2006 worden de eerste samenwerkingsverbanden met meerdere cabaretimpresariaten opgezet ten einde het aanbod te vergroten. Er wordt aan het eind van het jaar hard gewerkt aan een plan om in 2007 op *HumorTV* ruim baan te geven aan jong en aanstormend talent.

Het jaar 2006 is tevens het jaar waarin *Greinz*, het digitale, humoristische tijdschrift van de VARA, het daglicht ziet. Dit tijdschrift, dat viermaal per jaar verschijnt, maakt onderdeel uit van het speerpunt *Cabaret, Satire en Amusement* dat in 2007 verder crossmediaal zal worden uitgewerkt.

Het begon heel voorzichtig met een kleine redactie en met nieuwe presentatoren waaronder Anneke Naafs. Anneke werkt ook nog steeds voor *De leugen regeert*, maar VARA's ConsumentenTV begint echt vaste voet aan de grond te hebben gekregen. Net als Anneke.

Hoe was dat gedurende de eerste maanden?

Ik dacht dat ieder moment de telefoon zou gaan en iemand zou zeggen: hou er maar mee weer op. We nemen een ander.

Maar je bent er nog.

En ik vind het ontzettend leuk om te presenteren. Ik vind de spanning heerlijk. Daarbij werk ik in een omgeving waarbij iedereen zit te springen om dingen uit te proberen. Dat is heel inspirerend; de hazen zijn

nog niet gelopen, Alles is nog bespreekbaar.

Gaat het je makkelijk af?

Presenteren is moeilijker dan ik had gedacht. Televisie is genadeloos. Wie je bent en wat je uitstraalt kun je niet verbergen. Maar langzaam leer ik het. Hoe je moet kijken, waar je je handen moet laten...

Krijg je veel respons?

Intern wel, qua kijkersmail nog niet.

Wat heb je zoal te horen gekregen?

Van de programmadirectie dat we iets moeten toevoegen wat des VARA's is. Dat wat we doen best kleur mag hebben. Kritisch en links.

Wat zou je zelf willen?

Dat we de mankracht krijgen die we nodig hebben om alle zaken nog dieper uit te zoeken.

Wat zou je aan jezelf willen veranderen?

Ik kan heel erg serieus overkomen. Soms mag het best wat luchtiger. Dat is net zo goed een kant van mezelf.

Hebben themakanalen de toekomst?

Nu zitten jij en ik op zaterdagavond om zeven uur naar *Kassa* te kijken. Maar straks zappen we er naartoe wanneer we zin hebben. Ja hoor, daar geloof ik wel in.

Communicatie & Marketing

Nieuwe televisieprogramma's, nieuwe digitale kanalen, nieuwe radioprogramma's, een nieuw programmeringsmodel: genoeg ontwikkelingen die vragen om aantrekkelijke plannen van Communicatie & Marketing. Die afdeling wil ook in 2006 het 'merk VARA' in de spotlight zetten en zoveel mogelijk mensen voor de VARA interesseren.

Lagerhuis Voor het achtste jaar alweer wordt de scholierendebatcompetitie *Op weg naar het Lagerhuis* gehouden, in samenwerking met het Nationaal Jeugddebate en alle provincies. De VARA wil jongeren zo (meer) betrekken bij de omroep en een aanzet geven tot het ontwikkelen van hun argumentatietechniek en meningsvorming. Aan *Op weg naar het Lagerhuis* doen 190 scholen mee. Het Eddy Hillesum Lyceum uit Deventer wint de competitie.

Blazers Samen met het Nederlands Blazers Ensemble en een aantal muziekscholen organiseert de VARA voor de derde keer de compositiewedstrijd *Op weg naar het Nieuwjaarsconcert*. 120 kinderen en jongeren spelen of zingen hun eigen gecomponeerde muziekstuk over het thema 'Het Paradijs'. Na regionale voorrondes vindt op 17 december de finale plaats, waaruit vier winnaars worden gekozen die op 1 januari, samen met het NBE, optreden in het Concertgebouw

Club Om kroost en ouders bij Kinderen voor Kinderen (en bij de VARA) te betrekken, start in oktober de Club Kinderen voor Kinderen. De Club organiseert voor haar jonge leden onder andere een jaarlijkse clubdag. Clubleden krijgen ook korting op KvK-artikelen. Eind 2006 zijn er al 600 jonge clubleden.

Songfestival Vanaf september 2006 wordt in elke provincie een *Kinderen voor Kinderen Songfestival* georganiseerd, samen met de *KvK-Meezingsshow*. De twaalf beste deelnemers nemen het op 16 december tegen elkaar op tijdens de landelijke finale, die ook op tv wordt uitgezonden.

Cabaretles In navolging van *Op weg naar het Lagerhuis* ontwikkelt de VARA *Op weg naar het Cabaretpodium*, een lespakket voor leerlingen van 15 tot 18 jaar. Na de lancering in september melden zich ruim tweehonderd geïnteresseerden in een paar weken tijd!

Amnesty De VARA werkt samen met het Amnesty International Filmfestival. De eerste VARA-publieksprijs gaat naar Rex Bloomstein voor de regie van de documentaire *KZ*, over een groep jongeren en hun 'schoolreisje' naar voormalig concentratiekamp Mauthausen. *KZ* wordt aangekocht en zal t.z.t. op de VARA-televisie te zien zijn.

Uitgeverij

VARA TV Magazine

De betaalde oplage van VARA TV Magazine is eind 2006 iets minder dan 400.000 exemplaren en dat maakt de 'VARA-gids' – getalsmatig - het vierde omroepblad in Nederland. Ook de maileditie weet zijn weg naar de gebruiker goed te vinden. Via deze speciale editie wordt de kijker op de hoogte gehouden van de allerlaatste programmawijzigingen en van de gasten en onderwerpen in actuele programma's zoals *Pauw & Witteman* en *De wereld draait door*. Op dit moment telt de nieuwsbrief ruim 5.000 abonnees.

Media *VTM* wordt ook in 2006 regelmatig geciteerd in landelijke en regionale dagbladen. Steeds vaker laten mediajournalisten blijken het *Magazine* als bron voor hun tv-informatie te gebruiken.

Olaf Ter gelegenheid van Sonja Barends afscheid in december maakt topfotograaf Erwin Olaf een exclusieve serie van vier verschillende covers voor *VTM*.

Vormgeving Op het Tijdschriftengala in december 2005 blijkt *VARA TV Magazine* het tijdschrift met de beste vormgeving. Trots prijkt in 2006 de 'Mercur Art Direction'-vermelding op de cover.

Sales

Webshop In november gaat de nieuwe webshop open. De directe betaalmogelijkheden leiden in december 2006 al tot een verdubbeling van verkochte items t.o.v. december 2005.

Cross-mediaal De eerste crossmediale productie van Sales is *Kassa's Belbusboek*, dat exclusief en met korting wordt aangeboden aan de nieuwsbrief-abonnees van *Kassa*. Sales en Communicatie & Marketing verstevigen hun samenwerking voor dit soort projecten.

VARA-producten Aan de VARA-catalogus worden in totaal 54 nieuwe producten toegevoegd. 30 daarvan zijn van de VARA zelf. De nadruk ligt op de uitgave van dvd's van tv-series, waaronder *Vuurzee*. Adverteren direct na afloop van deze serie heeft een positief effect op de verkoopcijfers.

Adje Er ontstaat een ware cult rond de act van Adje in *Mooi! Weer De Leeuw*. Van zijn carnavalshit *Boem is HO, tuut tuut* worden 10.000 exemplaren verkocht.

Harry Naar aanleiding van het WK voetbal komt er een speciale compilatie van *Studio Spaan* op de markt. Harry van Raaij, de voormalige PSV-voorzitter die in *Studio Spaan* zo vaak geïmiteerd is door Erik van Muiswinkel, neemt het eerste exemplaar in ontvangst.

Kinderen voor Kinderen Op de nieuwe opzet van *Kinderen voor Kinderen* in 2005 is door velen positief gereageerd. Dat vertaalt zich in 2006 in hogere verkoopcijfers van de cd en de dvd.

Colofon

Het jaarverslag valt onder verantwoordelijkheid van het VARA-bestuur.

Productie & eindredactie VARA, afdeling Communicatie & Marketing

Teksten en interviews Carel Helder en Mirjam Bosgraaf

Grafische vormgeving Marijke Reer

Druk Drukkerij ZuidamUithof

Fotografie Leendert Jansen, Bob Bronshof, Jan Bovenlander, Hans Peter, Katrien Mulder en anderen.

Omroepvereniging VARA

Sumatralaan 49, 1217 GP Hilversum

Postbus 175, 1200 AD Hilversum

T 035 6711911

E vara@vara.nl

W www.vara.nl

leden.vara.nl